گذر

تورم خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در سال ۱۳۹۸ به ۴۲,۶ درصد رسید

رکورد ۱۰ ساله تورم شهری و روستایی شکست

● **شرق:** روز نخست آخرین سال قرن، مرکز آمار، تورم کل سال ۱۳۹۸ را اعلام کرد. براساس آمار اعلام‌شده، تورم سالانه در اسفند ۱۳۹۸ به ۳۴.۸ درصد رسیده است، رقمی که البته روند افزایشی نسبت به مدت مشابه در سال ۱۳۹۷ را نشان می‌دهد. نرخ تورم ۱۲ ماهه منتهی به اسفندماه ۱۳۹۷ به‌گواه مرکز آمار ۲۶,۹ درصد بود و این یعنی افزایش حدود هشت درصدی نرخ تورم سالانه. آنچه از آمار برمی‌آید، تقریبا برآیند آن مطابق پیش‌بینی‌های کارشناسی و رقمی بالای ۳۰ درصد است. با این حال، وضعیت کنونی کشور در شرایطی است که مشخص نیست در سال جدید باید در انتظار چه باشیم. با گسترش ریزش‌های کسب‌وکارها به علت شیوه ویروس کرونا در ایران و جهان، رکودی دوباره اقتصاد ایران را نشانه رفته است و وضعیت اشتغال هم به تبع آن، در شرایط نامطلوبی قرار گرفته است. براساس گزارش مرکز آمار، تورم قیمت خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات مصرفی خانوارهای کشور در سال ۹۸ به ۴۲,۶ درصد و تورم کالاهای غیرخوراکی و خدمات مصرفی خانوار در کل کشور نیز در سال ۹۸ به ۳۱.۴درصد رسیده است. با نگاهی به آمارهای طبقه‌بندی‌شده مرکز آمار، تورم سالانه شاخص قیمت کل کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای کشور در سال ۹۸، عدد ۳۴,۸درصد ثبت شده که از سال ۹۰ تاکنون، بیشتر بوده است و شاید کمی بیشتر از اوج تحریم‌ها و فشار اقتصادی در سال ۱۳۹۲ که نرخ تورم به ۳۲,۸ درصد رسیده بود. براساس مختصر گزارش ارائه‌شده ازسوی مرکز آمار که البته مانند دوره‌های قبل، نقاط مثبت و نه لزوما مهم را پررنگ کرده، نرخ تورم نقطه‌ای اسفندماه ۱۳۹۸ درمقایسه‌با ماه قبل ۳,۰ واحد درصد کاهش یافته است. نرخ تورم نقطه‌ای گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» با کاهش ۵.۱ واحد درصدی به ۱۴.۶ درصد و گروه «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» با کاهش ۱.۸ واحد درصدی به ۲۵.۷ درصد رسیده است. جالب آنکه گزارش تورم سالانه سال ۱۳۹۷ دیگر روی درگاه مرکز آمار قابل دست‌یابی برای قیاس نیست.

رکورد تورم کل سالانه در هشت سال گذشته شکست

به گزارش «شرق»، با نگاهی به آمارهای طبقه‌بندی مرکز آمار، درصد تغییر (تورم) سالانه شاخص قیمت کل کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای کشور در سال ۹۸ عدد ۳۴,۸ درصد به ثبت رسیده که از سال ۹۰ تاکنون، بیشتر بوده است و شاید کمی بیشتر از اوج تحریم‌ها و فشار اقتصادی در سال ۱۳۹۲ باشد که نرخ تورم به ۳۲,۸ درصد رسیده بود.

تورم خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها به ۴۲,۶ درصد رسید

همچنین تورم قیمت خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات مصرفی خانوارهای کشور در سال ۹۸ عدد ۴۲,۶ درصد را نشان می‌دهد که در همین بازه هشت ساله، کمتر از اوج‌گیری سال ۹۱ با ثبت رکورد ۴۵,۵درصد و کمی کمتر از نرخ تورم این شاخص در سال ۹۲ با ۴۴درصد بوده است. گوشت قرمز، سفید و فراوری‌های آن نیز در گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها و دخانیات مصرفی کل خانوارهای کشور، تورم ۴۹,۸درصدی را تجربه کرده است.

نرخ تورم کالاهای غیرخوراکی و خدمات مصرفی خانوار در کل کشور هم در سال ۹۸ به ۳۱.۴درصد رسیده که نسبت به بازه زمانی مورد اشاره، بیشترین تورم را نشان می‌دهد.

رکورد ۱۰ ساله تورم شهری و روستایی شکست

براساس داده‌های مرکز آمار، تورم شاخص قیمت کل کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری در سال ۹۸، با ثبت تورم ۳۴.۴ درصدی، بیشترین نرخ تورم را در طول حداقل ۱۰ سال اخیر نشان می‌دهد. این تورم برای خانوارهای روستایی از تورم شهری در این بخش پیشی گرفته است. این نرخ در سال ۹۸ در عدد ۳۷,۳درصد به ثبت رسیده که آن هم رکورد ۱۰ ساله خود را شکسته است.

همچنین تورم خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات مصرفی خانوارهای شهری به ۴۲,۶درصد رسیده که هنوز به رکورد سال ۱۳۹۱ با تورم ۴۵,۸درصدی نرسیده است. این نرخ تورم برای خانوارهای روستایی با ثبت ۴۲,۲درصد نیز رکورد سال ۹۰ را هنوز نشکسته است. نرخ تورم خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات مصرفی خانوارهای روستایی در سال ۹۰ به ۴۷,۲درصد رسیده بود.

براساس داده‌های مرکز آمار، نرخ تورم کالاهای غیرخوراکی و خدمات مصرفی خانوارهای شهری ۳۱,۱درصد بوده که بالاترین نرخ در ۱۰ سال گذشته را نشان می‌دهد. همچنین نرخ تورم کالاهای غیرخوراکی و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی ۳۳,۵درصد بوده که مانند سلف خود، رکورددار در ۱۰ سال اخیر بوده است.

برای اولین‌بار در دهه‌های اخیر دستمزد از سال جا ماند

احتمال فریز دستمزد در ۲ ماه بهار

شرق: سال ۹۸ به پایان رسید و دستمزد از آن عقب ماند. درحالی‌که در پایان هر سال حداقل دستمزد کارگران در جلسه اضلاع سه‌جانبه کار نهایی می‌شد، در پایان سال ۹۸ بعد از برگزاری چند جلسه، اعضا اعلام کردند ادامه مذاکرات آنها به سال ۹۹ موکول می‌شود؛ یعنی فرودین‌ماه؛ اما همین چند جلسه مزد بدون نتیجه نهایی، بحث‌های زیادی به‌دنبال داشت و با پیگیری آن می‌توانیم حدس بزنیم ادامه مذاکرات به چه سمتی خواهد بود. ماجرا هم از آنجا شروع شد که رئیس هیئت‌مدیره کانون عالی انجمن کارفرمایان در نامه‌ای به وزیر کار از او درخواست کرد تعیین حداقل دستمزد به‌دلیل شیوع کرونا به سال ۹۹ موکول شود و دستمزد کارگران همان‌قدر افزایش پیدا کند که دستمزد کارمندان، یعنی ۱۵ درصد. این پیشنهاد وارد مذاکرات جلسه دستمزد شد و نماینده کارفرمایان و همچنین نماینده دولت مبنای چانه‌زنی خود را همین رقم قرار دادند، درحالی‌که پیش‌تر همین نمایندگان میزان چهارمیلیون و ۹۴۰ هزار تومان را برای سبد معیشت خانوار امضا کرده بودند. هر سال دولت و کارفرمایان اصرار می‌کردند افزایش دستمزد باید به میزان تورم باشد و نماینده کارگران هم بر اضافه‌شدن سبد معیشت به معیارهای تعیین مزد تأکید می‌کرد؛ اما جالب است امسال در جلسات هیچ‌کدام از این دو معیار قانون کار مبنا قرار نگرفته، درحالی‌که نرخ تورم به ۳۸ درصد رسیده و یک سبد معیشتی حداقلی برای یک خانواده چهارمیلیون و ۹۴۰هزار تومان هزینه برمی‌دارد، دولت و کارفرما از افزایش مزد ۱۵ درصدی یعنی مبلغی بین ۲۰۰ تا ۲۷۰ هزار تومان به حقوق یک‌میلیون و ۵۰۰ هزار تومانی کارگران اصرار می‌کنند. حالا کارگران نگران هستند که چه زمانی قرار است حداقل دستمزد تعیین شود و آیا احتمال فریز مزدی، حتی برای یک یا دو ماه اول سال وجود دارد؟

نتیجه مذاکرات: عدم توافق

کارفرمایان، «کرونا» و کسادی کسب‌وکار در بحران کرونا را مثال می‌زنند و می‌گویند بیش از ۱۵ درصد افزایش حقوق در توانمان نیست. دولتی‌ها هم با آنها همراه شده و افزایش دستمزد بین ۱۵ تا ۲۰ درصد را منطقی می‌دانند؛ اما کارگران می‌گویند هزینه دستمزد فقط پنج درصد هزینه نهایی تولید را تشکیل می‌دهد و با عقب‌ماندگی شدید دستمزد از گرانی و تورم و ضربه کرونا هیچ خانواده کارگری نمی‌تواند با این میزان دستمزد زندگی بگذراند. این خلاصه‌ای از جلسات مزد است که بعد از چند جلسه بدون نتیجه ماند و تصمیم‌گیری در آن به نیمه اول فرودین سپرده شد.

سه روز مذاکره فشرده و سخت در روزهای پایانی اسفندماه نتوانست تکلیف دستمزد کارگران را مشخص کند؛ جلسه شورای عالی کار در ۲۶، ۲۸ و ۲۹ اسفند تشکیل شد؛ اما خروجی آن فقط یک چیز بود: عدم توافق.

علی خدایی، عضو کارگری شورای عالی کار، دراین‌باره به «شرق» توضیح داد: تعیین مزد کارگران در نیمه اول فروردین‌ماه خواهد بود. پس از بحث و تبادل نظر و با وجود بیش از ۳۰ ساعت جلسه و رایزنی، توافق بر سر تعیین حداقل دستمزد کارگران در سال ۹۹ حاصل نشد و به‌همین‌دلیل، مذاکرات مزدی به نیمه اول فروردین‌ماه موکول شد.

خدایی معتقد است با توافق حاصله، مزد قبل از پایان فروردین‌ماه تعیین خواهد شد؛ بنابراین گمانه‌زنی‌ها درباره فریز مزدی یا موارد مشابه دیگر، به‌هیچ‌وجه صحت ندارد. احتمال فریز مزدی به‌طورکامل مردود است و کارگران اطمینان داشته باشند قبل از پایان فروردین، مزد تعیین خواهد شد.

او ابراز امیدواری می‌کند که با وجود روزهای سختی که کارگران، هم به‌خاطر بحران معیشتی و هم به‌خاطر کرونا گذرانده‌اند، حداقل دستمزد سال جاری به‌گونه‌ای تعیین شود که بتواند از بار این سختی‌ها تا اندازه‌ای بکاهد.

فرامرز توفیقی یکی دیگر از اعضای شورای عالی کار هم دراین‌باره به «شرق» می‌گوید: مجموع درآمد یک خانواده ۳,۳ با حق اولاد و مسکن و اینها برای امسال دومیلیون و ۴۰ هزار تومان است. سبد معیشتی را هم که برای سال ۹۸ ما سال گذشته لحاظ کردیم، سه‌میلیون و ۷۰۰ هزار تومان بود؛ بنابراین نزدیک به ۵۵ درصد هزینه را دستمزد پوشش می‌داد؛ اما با سبدی که اکنون محاسبه کردیم، دومیلیون و ۴۰ هزار تومان مزد امسال، حدود ۴۰ درصد هزینه‌های فعلی را پوشش می‌دهد. این اختلاف یک‌میلیون و ۱۸۰ هزار تومانی اگر به حداقل دستمزد اضافه شود، تازه خانواده کارگری به قدرت خرید روز اول فروردین ۹۸ می‌رسد؛ یعنی به عبارتی اگر یک‌میلیون و ۱۸۰ هزار تومان را به دستمزد اضافه کنیم، قدرت خرید را به او بازنمی‌گردانیم، بلکه تازه بازگشت به همان قدرت خریدی است که در ابتدای امسال داشته؛ یعنی هیچ اقدام رو به جلویی انجام نداده‌ایم و فقط در همان نقطه آن را نگه داشته‌ایم.

او ادامه داد: نقطه ایستادگی ما به شورای عالی کار برای تعیین دستمزد این است که ابتدا یک‌میلیون و ۱۸۰ هزار تومان به حقوق اضافه شود که قدرت خرید کارگران به ابتدای سال ۹۸ بازگردد. به‌صراحت می‌توانم بگویم سرجمع افزایش حقوق کارگری برای سال ۹۹ نباید زیر یک‌میلیون و ۱۸۰ هزار تومان باشد؛ یعنی خط پایین و کف اندیشه نمایندگان کارگران حول این عدد است.

توفیقی همچنین درباره تعیین دستمزد کارگران به میزان افزایش دستمزد کارمندان به ایلنا توضیح داده است: کارفرمایان با پیشنهاد افزایش ۱۵ درصدی مزد به میدان آمده بودند و اصرار عجیبی بر اجرای آن داشتند؛ آنها نرخ ۱۵ درصدی افزایش حقوق کارمندان دولت در نسخه اصلاح‌نشده لایحه بودجه ۹۹ را دستاویز قرار داده بودند و ادعا می‌کردند چون دولت، افزایش حقوق را فقط ۱۵ درصد در نظر گرفته، در بخش خصوصی نیز باید همین رقم را برای افزایش دستمزد کارگران در نظر گرفت. این در حالی است که بررسی قانون بودجه نشان می‌دهد در نهایت شورای نگهبان افزایش حداقل حقوق کارمندان دولت به دومیلیون و ۸۰۰ هزار تومان را پذیرفته و این بند در قانون بودجه درج شده است. در بخشی از قسمت الف تبصره ۱۲ قانون بودجه آمده است پس از اعمال ضریب حقوق به میزان ۱۵ درصد برای گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر، ترتیبی اتخاذ کند که با عنوان تفاوت تطبیق موضوع ماده ۷۸ قانون مدیریت خدمات کشوری مجموع مبلغ مندرج در حکم کارگزینی کارکنان رسمی و پیمانی و قرارداد ماهانه برای کارکنان با قرارداد کار معین و حکم حقوق بازنشستگان از دومیلیون و ۸۰۰ هزار تومان کمتر نباشد. با این حساب، اگر علاوه بر کف تعیین‌شده در لایحه بودجه، ۵۰ درصد افزایش حقوقِ فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری را که در اسفندماه در فیش‌های حقوقی همه کارمندان دولت، بلااستثنا اِعمال شد، در نظر بگیریم، ۱۵ درصدی که قرار است از فروردین ۹۹ به حقوق کارمندان دولت اضافه شود، نه روی صد درصد اصلیِ پایه حقوق، بلکه روی ۱۵۰ درصد پایه حقوق اعمال می‌شود.

به گفته فرامرز توفیقی با یک ضرب و تقسیم ساده مشخص می‌شود که حقوق کارمندان دولت در فروردین ۹۹، ۷۲.۵ درصد زیاد می‌شود و باید میزان افزایش حداقل دستمزد کارگران نیز دست‌کم ۷۲.۵ درصد باشد؛ هر رقمی کمتر از این، «عدالت» را در ساده‌ترین تعریف آن مخدوش می‌کند.

کرونا ۵۰ درصد از کارگران ساختمانی را بی‌کار کرد

در کنار صحبت‌های اعضای شورای عالی کار، این را هم باید در نظر بگیریم که شیوع کرونا ضربه آخری بر ازدست‌رفتن قدرت خرید و کوچک‌شدن سفره مزدبگیران بود. زمستان سال گذشته برای کارگران سخت بود و با آمدن «کروناویروس» سخت‌تر هم شد. در شرایطی که بیش از ۹۵ درصد کارگران شاغل کشور، فاقد امنیت شغلی هستند و هر روز در ترس از اخراج به سر می‌برند، حجم این «بی‌ثباتی کاری» با شیوع کرونا و رکود و تعطیلی گسترده پیامدِ آن، به‌شدت افزایش یافت. اکبر شوکت، عضو هیئت‌مدیره کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگری سراسر کشور از بی‌کارشدن حدود ۵۰ درصد کارگران ساختمانی خبر داده و خیلی از شرکت‌های بخش خدماتی نیز در پایان سال به اخراج نیروها و کاهش تعداد کارکنانشان رو آورده‌اند.

در همه سندهای توسعه و اسناد بالادستی، این وظیفه دولت است که در زمانه بحران از همه شهروندان، به‌ویژه فرودستان و کارگران حمایت کند. حداقل کار این است که دولت به کارگران ساختمانی و خدماتی بی‌کارشده و همچنین به حداقل‌بگیران، بسته حمایت معیشتی بدهد؛ این بسته می‌تواند نقدی یا غیرنقدی باشد؛ اما باید حتما پرداخت شود تا خانواده‌های این کارگران، در شب عید دیگر نگران حداقل‌های زندگی نباشند و بتوانند نیازهای اولیه تغذیه‌ای خود را تأمین کنند.

فعالان کارگری تأکید می‌کنند شناسایی خانوارهای بی‌کارشده (که البته کار چندان سختی نیست)، پرداخت بسته‌های حمایت غذایی و همچنین حمایت نقدی از این خانوارها و در ادامه پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه و بلاعوض، کمترین کاری است که دولت می‌تواند انجام دهد؛ درعین‌حال نباید از توزیع رایگان بسته‌های بهداشتی در میان خانواده‌های فرودست غافل شد؛ بسته‌هایی که به نظر می‌رسد اگر رایگان در دسترس مردم قرار نگیرد، در این بازار وانفسایی که به وجود آمده، فرودستان نه دسترسی به آنها خواهند داشت و نه پولی دارند که بتوانند از پس هزینه‌های هنگفت حتی یک مایع ضدعفونی‌کننده دستِ صد میلی‌لیتری بربیایند.

تأسیسات برق ۳۱۱ روستا و زیرساخت‌های آب ۲۴۰ روستا در پنج استان آسیب دید

گرداب کرونا و سیلاب

لیلا مرگن: بهارهای سیل‌آسای ایران تمامی ندارد. شاید این آغاز راهی باشد که سرنوشت سیاست‌گذاری در ایران را تغییر می‌دهد. دومین نوروز سیلابی کشور را در حالی آغاز کردیم که تمام شهرهای کشور مثل دیگر نقاط جهان درگیر مبارزه با بیماری کروناست. در حال حاضر نوار جنوبی کشور درگیر سیلاب شده است اما این‌بار برخلاف سال ۹۸ که اوج بحران در استان خوزستان متمرکز شده بود و کمتر نامی از دیگر استان‌ها شنیده می‌شد، پنج استان کرمان، بوشهر، هرمزگان، سیستان‌وبلوچستان و فارس بیشترین آسیب را از سیلاب دیده‌اند. آن‌طور که میثم جعفرزاده، مدیرکل دفتر بحران و پدافند غیرعامل وزارت نیرو به «شرق» می‌گوید: در سیلاب اخیر به تأسیسات برق دست‌کم ۳۱۱ روستا و زیرساخت‌های آبی ۲۴۰ روستا آسیب وارد شده است و اکیپ‌های عملیاتی در حال حل مشکلات ناشی از سیلاب هستند. ازآنجاکه آب یکی از ابزارهای اصلی برای مقابله با کرونا به عنوان یک بیماری ویروسی جهانگیر است، تأمین آب سالم برای مناطق درگیر سیلاب به‌منظور مقابله با این بلایی که بر سر ایران آوار شده، امری ضروری است اما مدیر کل دفتر بحران و پدافند غیرعامل وزارت نیرو اطمینان می‌دهد که قبل از وقوع سیلاب، پیش‌بینی‌های لازم برای تأمین آب تمام مناطق کشور انجام شده است. این در حالی است که روستاییان سیستان‌وبلوچستان به‌ویژه آنهایی که درحال‌حاضر در حاشیه رودخانه کاجو در آب محصور شده‌اند، گویا پیش از وقوع سیلاب هم به آب سالم دسترسی نداشته‌اند. وقوع سیلاب در دو نوروز پیاپی زنگ خطری است که از ناسازگاری اقلیمی برای ایران حکایت دارد. برای سازش با این پدیده، نیازمند برنامه‌های مدونی هستیم اما آیا چنین برنامه‌هایی در کشور وجود دارد؟ سیلاب در آستانه سال جدید خانمان ساکنان جنوب کشور را بار دیگر تهدید کرد. درحالی‌که فقط سه ماه از باران‌های سیل‌آسای سیستان‌وبلوچستان می‌گذرد، این استان مرزی واقع در جنوب شرق کشور دچار بحرانی دوباره شد. رودخانه کاجو طغیان کرد و برخی روستاها را محصور کرد. باران بارید و بخش‌هایی از استان‌های فارس، بوشهر، هرمزگان و کرمان را درگیر بحران کرد. براساس آمارهای ارائه‌شده از منابع رسمی ۱۰ استان کشور درگیر سیلاب شده‌اند اما مسئولان وزارت نیرو شدت سیلاب در پنج استان را بیش از نقاط دیگر اعلام می‌کنند.

سیلاب سنگین در پنج استان

میثم جعفرزاده، مدیرکل دفتر بحران و پدافند غیرعامل وزارت نیرو، در گفت‌وگو با «شرق» عنوان می‌کند: پراکندگی سیلاب سال جاری بیش از تصور بود. پنج استان هرمزگان، کرمان، سیستان‌وبلوچستان، فارس و بوشهر هر کدام به نوعی شرایط خاص خود را داشتند. این پنج استان بیش از دیگر نقاط دچار آسیب شد. او سیلاب هرمزگان را سنگین توصیف می‌کند. به گفته مدیرکل دفتر بحران و پدافند غیرعامل وزارت نیرو، ورودی سدهای «میناب» و «شمیل و نیان» در سیلاب اخیر تا نزدیک پنج‌هزارمتر مکعب بوده است، اما از آنجا که مخازن سدها مقداری خالی نگه داشته بود، این سازه‌ها توانسته‌اند پیک (نقطه اوج) سیلاب را بگیرند. او ادامه می‌دهد: ۱۲۵ روستا در استان هرمزگان در ابتدای حادثه بی‌برق شد. مشکل ۱۱۵ روستا برطرف شد. در حوزه آب شرب در هرمزگان نیز ۲۴ روستا مجموعا بدون آب شد که مشکلات ۱۷ روستا حل و شرایط آب‌رسانی آنها به حالت عادی برگشت. در هفت روستای باقیمانده به دلیل شرایط سیلابی، کار برای تیم عملیاتی سخت است که با فروکش‌کردن سیلاب ترمیم شبکه پیگیری خواهد شد

جعفرزاده درباره وضعیت استان کرمان می‌گوید: در این استان در مجموع حدود ۱۳۵ روستا مشکل برق پیدا کرد. با فعالیت اکیپ‌های عملیاتی بخشی از این مشکلات رفع شد و ۳۵ روستا باقی مانده است. در مجموعه آب هم در ۱۶۳ روستا، چاه‌ها و خطوط انتقال آسیب جدی دید که تا این لحظه، مشکل ۹۰ روستا برطرف شده است. او اضافه می‌کند: در سیستان‌وبلوچستان در حوزه برق ۲۰ روستا مشکل پیدا کرد. ۱۱ روستا مشکلش کاملا برطرف شد. در ۹ روستا واقع در محدوده بین نیکشهر و ایرانشهر مشکل عدم دسترسی داریم که اگر سیلاب فروکش کند، تیم‌های عملیاتی مستقر خواهند شد. در حوزه آب هم ۳۴ روستا دچار مشکل شده که از این تعداد ۱۸ روستا مشکلش برطرف شده است و ۱۶ روستا به‌دلیل تخریب جاده دسترسی و عدم امکان تردد به روستا، همچنان مشکل دارند و شرایط برای تعمیر و بازسازی سخت شده است. مدیرکل دفتر بحران و پدافند غیرعامل وزارت نیرو بیان می‌کند: در استان بوشهر بخشی از شهرستان کنگان مشکل بی‌برقی پیدا کرده بود. خوشبختانه شرایط این منطقه درحال‌حاضر نرمال است. دو روستای ما در شهرستان کنگان مشکل آب داشتند. آب‌رسانی با تانکر به این دو روستا در حال انجام است. او درباره وضعیت استان فارس می‌گوید: در فارس در ابتدای حادثه، ۳۰ روستا بدون برق شد. شرایط برق پایدار در همه این روستاها ایجاد شد. در حوزه آب ۱۷ روستا بدون آب شد که ۱۲ روستا مشکلش کاملا برطرف شده است و پنج روستا همچنان مشکل دارند. البته یک‌سری مخازن ذخیره داریم و مشکل بی‌آبی در منطقه نداریم. جعفرزاده درباره وضعیت سیلاب در استان‌های خراسان شمالی و جنوبی، گیلان و مازندران هم خسارات وارده را جزئی توصیف می‌کند.

دشواری کار ناشی از شیوع کرونا

تلفیق کرونا و سیلاب فاجعه‌ای است که ذهن هر برنامه‌ریزی را درگیر می‌کند. قطعی برق در هر نقطه از کشور به مفهوم ایجاد مشکل برای تأمین آب. چه برسد به آنکه در جریان سیلاب تأسیسات و زیرساخت‌های آبی یک شهر یا یک روستا هم دچار مشکل شود و مردم به آب سالم برای شست‌وشوی مداوم دست‌ها دسترسی نداشته باشند. مدیرکل دفتر بحران و پدافند غیرعامل وزارت نیرو اطمینان می‌دهد که در هیچ نقطه‌ای از کشور مشکلی برای تأمین آب نداریم و در روستاهایی که امکان حل مشکل وجود نداشته است از ذخایر مخازن و تانکرها استفاده می‌شود. او عنوان می‌کند: آب بحث اصلی در حوزه پیشگیری از کروناست. از سال قبل به همه ارگان‌ها و مجموعه‌ها دستورالعمل داده شد که به لحاظ کاری، عملیاتی و کیفیتی شرایط را ایزوله نگه دارند تا مشکلی برای تأمین آب به‌وجود نیاید. مصرف آب در برخی از مجموعه‌های ما نزدیک ۴۰ درصد افزایش یافته است. اگرچه عدم مدیریت مصرف مشهود است اما فعلا با توجه به اینکه شست‌وشو مؤثرترین راه مبارزه با کروناست، تلاش کردیم با جدیت مسئله تأمین آب را پیش ببریم. جعفرزاده به سختی کار همکاران خود هم اشاره کرده و می‌گوید: در هر استان درگیر ۳۰ تا ۴۰ تیم عملیاتی مشغول فعالیت است. دستور قرنطینه برای مجموعه‌های خدماتی اجرا نشده است. تیم‌های ما علاوه بر رعایت مسائل بهداشتی باید به مسائل دیگر هم توجه داشته باشند، اما با وجود همه این مشکلات به کار خود ادامه داده‌اند.

شکستن بند خاکی و آسیب به ۶۶ خانه در تیس

بلوچستان که هنوز زخم تخریب‌های قبلی و سیل دی‌ماه ۹۸ را بر چهره دارد، براساس گفته منابع محلی بار دیگر در همان مناطق قبلی درگیر سیلاب شده است. رودخانه کاجو برخی روستاهای حاشیه‌اش را محاصره کرده است. پیش‌بینی می‌شود اواسط هفته بعد هم بارش رخ دهد و سیلاب بیاید. سیلاب خانه‌های تیس را هم خراب کرده است. عبدالرحیم کردی، مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار، در گفت‌وگو با «شرق» درباره خسارات سیلاب به محدوده تحت مدیریت خود عنوان می‌کند: بارندگی به‌شدت دوره قبل در جنوب و نوار ساحلی نداشتیم. خسارت جزئی در روستای تیس داشتیم زیرا بند خاکی بالادست روستا شکست و آب داخل روستا آمد. حدود ۶۶ خانه مسکونی آسیب دید. ۱۹ خانه باید کامل بازسازی شود و مابقی به تعمیرات نیاز دارند.

او می‌گوید: در حوضه دشتیاری به دلیل تخلیه مخزن سدها، سیلاب کنترل شد. با توجه به پیش‌بینی‌های انجام‌شده و اطلاعات هواشناسی، انتظار ما این است که بحرانی جدی در حوزه جنوب استان نداشته باشیم.

سیلاب‌های خفیف‌تر خوزستان، نسبت به سال ۹۸

تصاویر منتشرشده در فضای مجازی نشان می‌دهد که برخی بندهای خاکی در استان خوزستان دچار شکست شده و مزارع مردم را آب برده است. داریوش بهارلویی، مدیر برنامه‌ریزی منابع آب و سخنگوی آب و برق خوزستان، درباره وضعیت سیلاب نوروز ۹۹ و بندهای شکسته شده در خوزستان به «شرق» می‌گوید: سیلاب‌ها مشابه پارسال نیست. اگرچه احتمال سیلاب هست اما از لحاظ شدت و تداوم مشابه سال قبل نیست. سدهای استان ظرفیت مکفی دارند که تا ۲۰ فروردین هر نوع جریان سیلابی را مهار کنند. بعد از آن براساس پیش‌بینی هواشناسی سعی می‌کنیم رهاسازی در حد تاب‌آوری رودخانه‌ها باشد که به پایین‌دست به‌هیچ‌وجه آسیبی وارد نشود. خوش‌بینیم که بدون سیلاب و حادثه در پایین‌دست، امسال را پشت‌سر بگذاریم. به گفته او، درحال‌حاضر در حوضه کرخه و دز احتمال بروز سیلاب وجود دارد درحالی‌که در حوضه مارون و زهره در استان خوزستان، با کسری ۴۰ درصدی میزان آورد مواجه هستند. بهارلویی می‌گوید: امسال ظرفیت خالی سدهای استان بیشتر از سال قبل است. ۲,۸ میلیارد متر مکعب فضای خالی بیشتر ایجاد شده است که سیلاب‌ها را مهار کند.

او ادامه می‌دهد: در چهار تا پنج منطقه از استان خوزستان شکست بندهای خاکی به دلیل لوله‌گذاری توسط مردم اتفاق افتاده بود که عمدتا در انتهای حوزه کرخه بود. مشکلات تمام این بندها به جز یک نقطه به سرعت حل شد.

دریچه

توصیه‌های انجمن روان‌شناسی آمریکا به رهبران جهان

راه‌های افزایش صداقت و کاهش استرس مردم در مواجهه با کرونا

● رهبران جهان در دوران بحران جهانی کرونا چگونه می‌توانند صداقت را افزایش و استرس مردم را کاهش دهند؟

انسان‌ها در زمانه بحران به رهبران کشورشان نگاه می‌کنند تا دریابند چه کاری را باید انجام دهند، چه انتظاری از آنها می‌رود و چگونه باید رفتار کنند. در چنین مواقع پرابهامی، حضور رهبران قوی، خونسرد و قابل اعتماد بیشتر از هر زمان دیگری ضرورت دارد؛ اما رهبران چگونه باید رفتار کنند تا در نظر مردم کشورشان چنین به نظر برسند؟

تحقیقات روان‌شناسان روش‌هایی را مشخص می‌کند که رهبران سیاسی می‌توانند با استفاده از آنها مهارت‌های ارتباطی‌شان را برای افزایش صداقت و کاهش استرس و اضطراب مردم در این دوران پردلهره ارتقا دهند.

۱. استرس را مدیریت کنید

مردم هر کشوری به رهبرانی اعتماد می‌کنند که در رفتارهایشان خونسرد باشند و تصمیم‌گیری‌هایشان حساب‌شده باشد. رهبرانی که واکنششان به اتفاقات استرس‌زا به‌صورت کاملا هیجانی است، استرس و اضطراب مردم کشورشان را افزایش می‌دهند؛ اما رهبرانی که با آرامش واکنش نشان می‌دهند، می‌توانند استرس خود را کنترل کنند و می‌دانند چه چیزی موجب واکنش‌های هیجانی مردم کشورشان می‌شود؛ بنابراین لازم است همه رهبران جهان هنگام مواجهه با یک بحران سطح بالا مانند کرونا، زمانی را به تفکر و تمرکز برای بررسی برنامه‌های آینده اختصاص دهند.

۲. اطلاعات را با هم‌دلی و خوش‌بینی ارائه کنید

رهبران در ارتباطشان با مردم، باید احساس ناامنی و اضطراب مردمی را که در حال تجربه بحران هستند، به رسمیت بشناسند. این کار به‌ویژه وقتی مهم است که رهبران تصمیم‌هایی مانند بستن مراکز تجاری یا کاهش ساعت کاری را اعلام می‌کنند که ممکن است در نتیجه آنها استرس بخشی از مردم افزایش یابد. انسان‌هایی که در زمانه بحران مضطرب‌اند، به رهبرانی نیاز دارند که به آنها امید و احساس کنترل بر شرایط استرس‌زا را بدهند. فقدان احساس کنترل می‌تواند باعث احساس درماندگی شود. رهبران باید برای مردم مشخص کنند که یک مسیر مشخص برای عبور از شرایط بحرانی و رسیدن به یک آینده بهتر وجود دارد و به مردم کشورشان اعلام کنند که چگونه هریک از آنها می‌توانند در عبور از بحران نقش داشته باشند. ارائه گام‌های مشخصی که مردم هر کشور باید بردارند تا استرس و نگرانی‌شان را مدیریت کنند و باعث امیدواری شود، از وظایف چنین رهبرانی است.

۳. از اعتبار برای ایجاد اعتماد استفاده کنید

اعتبار ترکیب تجربه و قابلیت اطمینان است. رهبران کشورها موقعی به اعتبار دست می‌یابند که نشان دهند متوجه خطرات و جزئیات یک موقعیت بحرانی هستند. علاوه بر این، آنها نباید انتظار داشته باشند که پاسخ همه پرسش‌ها را می‌دانند. رهبران خوب می‌پذیرند که مواقعی هم وجود دارد که آنها پاسخ یک سؤال را نمی‌دانند و باید از متخصصان کمک بگیرند؛ بنابراین رهبری که در رفتار یا گفتارش، به‌ویژه در زمانه بحران، به‌گونه‌ای عمل می‌کند یا سخن می‌گوید که گویی همه‌چیز را می‌داند، قابل اعتماد نیست.

۴. صادق و شفاف باشید

رهبران برای افزایش صداقت، باید اخبار ناامیدکننده را به‌صورتی شفاف و صریح به مردم کشورشان اطلاع دهند و از ایجاد یک درک غلط در ذهن مردم که همه‌چیز خوب است، پرهیز کنند. رهبران سازنده، اخبار بد را پنهان نمی‌کنند. رهبرانی که در زمانه بحران همه واقعیت‌ها را سریع با مردم در میان نمی‌گذارند، اعتبار کمتری دارند و باعث هراس بیشتر در بین مردم و واکنش افراطی آنها می‌شوند.

۵. ارتباط‌های منظم برقرار کنید

رهبران خوب برای جلب اطمینان مردم کشورشان یک مسیر ارتباطی منظم با آنها ایجاد می‌کنند. در زمانی که این ارتباط وجود نداشته باشد، مردم در معرض فاجعه‌پنداری و تصور بدترین اتفاق هستند.

۶. یک مسیر مشخص برای دریافت بازخوردها فراهم کنید

در زمان بحران، مردم کشور سؤال‌هایی دارند و می‌خواهند پیشنهادهای خود را ارائه دهند. موقعی مردم به رهبران کشورهایشان اعتماد می‌کنند که حامیانشان احساس کنند صدایشان شنیده شده و آنها نیز به بازی گرفته شده‌اند. اگرچه جمع‌آوری و پاسخ‌گویی به هر بازخوردی غیرممکن است، اما رهبران می‌توانند یک کانال معقول و مناسب را برای دریافت سؤال‌ها و پیشنهادها طراحی کنند.

۷. یک الگوی واقعی باشید

در زمان بحرانی مثل کرونا که افراد مطمئن نیستند رفتار درست چیست، به رهبران کشورشان به‌عنوان الگوهای واقعی نگاه می‌کنند؛ بنابراین رهبران باید پیوسته همان‌گونه رفتار کنند که خودشان از مردم انتظار دارند. در وهله اول نیاز است که رهبران دستورالعمل‌های جدید از جمله سفرنرفتن و ارتباط‌های اجتماعی از راه دور را رعایت کنند. مردم به‌عنوان الگو از رهبران سیاسی مورد احترام خود پیروی می‌کنند.